



## **PROTOCOL**

### **HOE TE HANDELEN BIJ HET OVERLIJDEN VAN EEN CLUBLID**

Denekamp, september 2009, vastgestelde versie

## **Aanleiding**

De club kan op enig moment onvermijdelijk geconfronteerd worden met het overlijden van een clublid. Dat kan het gevolg zijn van een ongeval of ziekte of zelfs tijdens een trainingsrit. Hoe daar nu als clubbestuur mee om te gaan?

Natuurlijk kan elke keer naar bevind van zaken worden gehandeld, maar meestal is er sprake van een zekere tijdsdruk en altijd gaat het om gevoelige afwegingen en beslissingen.

Daarom is het bestuur van mening dat het raadzaam is om hierover al te hebben nagedacht op een moment dat het *niet* aan de orde is.

In het algemeen wordt door deskundigen aanbevolen een actieve opstelling te kiezen. Zoek contact met de nabestaanden en maak het verlies bespreekbaar. Luisteren en erkennen zijn hierbij belangrijker dan adviezen geven. Bedenk echter dat ieder verlies op zichzelf staat en dat iedereen het verlies van een dierbare op zijn eigen manier verwerkt.

## **Te maken afwegingen.**

Wanneer je in je persoonlijke leven wordt geconfronteerd met de dood, maak je een afweging. Wil ik bij de uitvaart zijn? Is het gepast om te spreken? Hoor ik erbij te zijn, ook al wil ik niet? Moet ik bloemen op de kist laten leggen? Plaats ik met vrienden een gezamenlijke advertentie, en in welke kranten dan? Moet ik na afloop in de rij aansluiten of is mijn handtekening in het condoleance register voldoende? Moet ik een brief schrijven? Kan ik maar beter wegblijven? Afwegingen die voor een groot deel worden aangestuurd door emoties en de persoonlijke relatie met de overledenen en nabestaanden. Voor het bestuur van RTC Twente komen daar nog heel wat andere afwegingen bij. Zoals de egards die een overleden erelid verdient. Welke nazorg is er nodig wanneer het een sterfgeval plaatsvindt tijdens een clubrit? Hoe maken we het overlijden bekend? Op welke wijze wordt er aandacht aan besteed aan de nagedachtenis? Afwegingen die vooral op basis van redelijkheid moeten worden gemaakt. En dat is niet eenvoudig, zeker niet wanneer er sprake is van tijdsdruk.

## **Handelen naar eigen goeddunken.**

In feite zal het bestuur moet handelen naar eigen goeddunken. Het zou een slechte zaak zijn wanneer er een rechtlijnig protocol is dat voor iedere club kritiekloos wordt toegepast. De ene overledene is immers de andere niet. Het protocol is een soort handleiding om naar te handelen, maar er zal ook ruimte moeten zijn om bepaalde zaken naar eigen goeddunken af te handelen. Hierbij spelen gevoel en emotie een grote rol.

## Voor wie geldt het protocol

Het eerste wat wordt bepaald is of het rouwbeleid alleen actieve leden betreft of dat het om het complete netwerk gaat. Zo zijn er sponsors en andere relaties, een groot aantal inactieve leden en vrijwilligers die geen lid zijn van de club. En dan zijn er ook nog oud-leden zijn die in het verleden hun sporen hebben verdiend en bij heel wat mensen nog faam en respect genieten. Hoewel deze laatste groep in onze ogen zeer beperkt is. De meeste leden blijven ondanks hun hoge leeftijd lid van de club.

### *Principe afspraak:*

*Het protocol zal gaan gelden voor alle leden, ere-leden en sponsors.*

## Welke vormen van clubrouw

### *Afgelasting tocht of andere evenementen*

Er zijn verschillende vormen denkbaar. Wij hebben natuurlijk geen clubgebouw en zijn een vereniging zonder wedstrijdelement. Vormen als de vlag half stok hangen en het aflasten van wedstrijden zullen bij onze club niet voorkomen. Ook spelen de omstandigheden waaronder het sterfgeval zich heeft voorgedaan spelen een belangrijke rol. Het overlijden van een lid tijdens trainingsrit bijvoorbeeld, heeft grote invloed op het verenigingsleven met name voor de betrokken clubleden.

Uiteraard moet voor zover mogelijk altijd rekening worden gehouden met de wensen van de nabestaanden. Een overlijden tijdens een toertocht zou kunnen voorkomen. In een dergelijk geval kan worden gedacht aan de volgende maatregel.

### *Principe afspraken*

*Indien een deelnemer overlijdt tijdens een toertocht, onmiddellijke afgelasting van de toertocht uit respect voor de overledene.*

*Indien een gerespecteerd clublid overlijdt zal een clubevenement (bijv. jaarfeest) uit piëteit met de overledene het 1<sup>e</sup> weekend na het overlijden worden afgelast.*

### *Plaatsen van een annonce en laten uitgaan van een persbericht*

- Wanneer het een prominent lid betreft die een belangrijke rol heeft vervuld in de vereniging, maar ook bekend en geliefd is, kan een annonce worden geplaatst waarin tot uitdrukking wordt gebracht hoe belangrijk de overledene is geweest voor de club. Een annonce behoort beslist te worden geplaatst, wanneer het een erelid of een bestuurslid betreft.

- De annonce wordt gezet op de website van RTC Twente en in de regionale krant.
- Een persbericht gebeurt alleen in overeenstemming met de familie en uitsluitend wanneer het om een persoon gaat die ook buiten de vereniging bekendheid genoot.

#### Principe afspraken

Plaatsing van een annonce op de website en regionale krant, indien een volgende persoon is overleden:

- een erelid;
- (oud-)bestuurslid;
- een lid die een belangrijke rol vervult of heeft vervuld in de vereniging;
- een huidige sponsor.

Plaatsing persbericht bij leden die ook bekendheid genieten buiten de vereniging en uitsluitend in overeenstemming met de familie

#### ***Communicatie via clubblad, website of digitale nieuwsbrief***

- wanneer een lid van de club is overleden, wordt daar melding van gemaakt op de website.
- Bij plaatsing van een foto wordt eerst de keuze voorgelegd aan de familie.
- Indien noodzakelijk gaat een mail uit naar alle clubleden
- Indien er een prominent lid of een oud-lid overlijdt, zal een in memoriam worden overwogen, dat kan het beste worden geschreven door een clublid die de overleden in verenigingsverband goed heeft gekend.
- Bij overlijden van ereleden en leden van verdienste zal in elk geval een in memoriam, bij voorkeur geschreven (of althans ondertekend) door de voorzitter of een ander bestuurslid.
- Wanneer er iemand overlijdt die wel deel uitmaakt van het netwerk van de vereniging maar geen lid of commissielid is, wordt in elk geval geen in memoriam geplaatst, maar moet een mededeling worden overwogen. Hierover moet echter zéér goed worden nagedacht. Waar leg je de grens om het wel of niet te doen? Want érgens ligt er een grens.
- Timing is van groot belang. Plaatsing van een bericht of advertentie gebeurt in overleg met de familie van de overledene.

#### Principeafpraak

Bij het overlijden van een clublid worden de leden geïnformeerd via de mail en website.

Evt. plaatsing van een foto gebeurt in overleg met de familie.

Een in memoriam wordt geschreven, indien het een prominent lid of een erelid betreft.

#### ***Begeleiding van de betrokkenen.***

Als het overlijden plaatsvindt tijdens een verenigingsactiviteit is het goed om oog te hebben voor nazorg voor diegenen die getuige zijn geweest. Het kan zinvol zijn nog een aparte bijeenkomst te beleggen, om de direct betrokkenen de mogelijkheid te geven om hun gevoelens te uiten. Het kan wenselijk zijn om professionele hulp in te roepen (bijvoorbeeld bureau Slachtofferhulp).

Besteed als bestuur ook aandacht aan de wens van direct betrokken (team)- leden om uiting te geven aan de verwerking van het verlies.

**Principeafspraken**

Indien het overlijden plaatsvindt tijdens een clubrit of –activiteit zal in overleg met betrokkenen gekozen worden voor een vorm van begeleiding bijv. inschakeling van professionele of een aparte bijeenkomst

***één minuut stilte***

- Een minuut stilte voorafgaande aan de Algemene ledenvergadering kan een stijlvolle manier zijn om een overledene te eren.

**Principeafspraken**

Er wordt 1 minuut stilte in acht genomen voorafgaande aan de ALV, indien een clublid, erelid of sponsor in het afgelopen jaar is overleden

***Begrafenis/crematie.***

- Afgezien van persoonlijke motieven is officiële bestuursaanwezigheid altijd aan te bevelen. Voor de meeste mensen maakt het lidmaatschap van of de associatie met een sportclub een belangrijk deel uit van hun sociale leven. De aanwezigheid van bestuursleden bevestigt dat.
- Voor ieder overleden lid zijn er bloemen of een krans, tenzij de familie kenbaar heeft gemaakt geen krans of bloemen te willen.
- Het aanbod om te spreken tijdens de plechtigheid (of het honoreren van een verzoek van de familie), moet worden getoetst aan het criterium welke betekenis club en overleden voor elkaar hadden. Er zal wel een héél bijzondere band zijn, wil je als voorzitter het woord nemen.

**Principeafspraken**

Een bestuursdelegatie is aanwezig bij de begrafenis of crematie van een clublid of sponsor

Er zal worden gezorgd voor bloemen of een krans bij het overlijden van een clublid of sponsor

***Persoonlijke aandacht.***

- Bespreek –als daar althans tijd voor is- de maatregelen die je als bestuur wilt nemen éérst met de familie of met een vertrouwenspersoon van de overleden.
- Het is belangrijk om een contactpersoon aan te wijzen in het bestuur voor de contacten met de familie. Deze rol vervult in eerste instantie de voorzitter en bij zijn afwezigheid wordt de rol overgenomen door de secretaris.
- Wanneer het een sterfgeval is dat enigszins aan de buitenkant van het netwerk van de club staat, kan worden volstaan met het schrijven van een condoleancebrief of kaart namens bestuur en leden van de vereniging.

- Juist in de periode na het overlijden en de eerste verwerking daarvan, bewijst de club zijn waarde en houvast. Ga daarom zo snel mogelijk weer over tot de orde van de dag.

#### Principeafspraken

Proberen de maatregelen te bespreken met de naaste familie.

De voorzitter vervult de rol van contactpersoon, bij afwezigheid van de voorzitter wordt deze rol vervuld door de secretaris.

Een condoleancekaart/brief wordt gestuurd bij het overlijden van een partner of kind van een actief clublid.

**De genoemde afspraken gelden als principe afspraken. Omstandigheden kunnen nopen tot andere afspraken.**

### **Procedure bij een melding van overlijden**

1. Als er een melding van overlijden 'binnenkomt' bij één van de bestuursleden van de vereniging, dan dient deze de melding onmiddellijk door te worden geven aan de voorzitter en bij diens afwezigheid aan de secretaris.
2. De voorzitter of secretaris besluit (indien nodig na ruggespraak met andere bestuursleden of betrokkenen) hoe het protocol wordt gehanteerd.
3. In principe neemt de voorzitter of secretaris vervolgens contact op met (één van) de nabestaande(n) van de overledene, waarbij de volgende reactie wellicht passend is:
  - ☐ hij/zij condoleert namens de vereniging en vraagt of het overlijden bekend gemaakt moet worden binnen de vereniging en zo ja, op welke wijze en aan wie;
  - ☐ hij/zij vraagt of prijs gesteld wordt op toepassing van de protocollair vastgelegde rouwvormen, danwel of er nog andere wensen zijn als het gaat om blijken van medeleven vanuit de vereniging voorafgaand aan, tijdens en na de uitvaart;
  - ☐ hij/zij biedt aan om alle praktische/lopende zaken wat betreft verenigingsverplichtingen af te handelen.
4. De contactpersoon onderneemt vervolgens de gewenste/benodigde actie(s) en/of coördineert deze.